

ĐIỀU CẦN LƯU Ý KHI PHỎNG VĂN CHẨN ĐOÁN NÔNG DÂN

- + Phong cách, ăn mặc giản dị, hòa đồng
- + Chọn thời điểm phỏng vấn thích hợp
- + Nhập gia tùy tục
- + Giới thiệu và nói rõ mục đích, nội dung cuộc phỏng vấn.
- + Trăm nghe không bằng một thấy
- + Thỉnh thoảng nên nói chuyện với các thành viên khác trong gia đình, nhất là phụ nữ.
- + Quan tâm người già và một "chút quà" cho trẻ
- + Nên hỏi từng câu ngắn, ngôn ngữ đơn giản tránh đụng đến các vấn đề "nhạy cảm".
- + Không ngắt lời đột ngột lúc nông dân nói, tm tắt vã chuyển hướng
- + Nên hỏi bằng những câu hỏi đóng/mở
- + Hỏi từng câu kết hợp quan sát để xem phản ứng, không nên kết hợp câu hỏi hoặc gợi ý cho câu trả lời.
- + Khi cần giải thích cẩn thận tránh trả lời thay hay làm rối thêm câu hỏi.
- + Cần nắm rõ các đơn vị đo lường tại địa phương phỏng vấn
- + Không nên kéo dài thời gian phỏng vấn quá 1 giờ
- + Hạn chế ghi chép liên tục và linh hoạt biến cuộc phỏng vấn thành cuộc trò chuyện tự nhiên
- + Kiểm tra thông tin theo nhiều cách khác nhau
- + Nên đi thực địa quan sát đồng ruộng của nông dân
- + Cùng ăn, cùng ở, cùng làm, cùng "ngủ" và không hứa hẹn điều gì, nếu bạn thấy chưa chắc.
- + Học một số câu bằng ngôn ngữ địa phương
- + Lắng nghe và thấu hiểu

(Phạm Văn Hiền và các bạn khóa huấn luyện “Tiếp cận hệ thống canh tác” tháng 6-2000, cập nhật bởi lớp học viên cao học TT2009)

